

گاهنامه ایران نفت

مهر ماه ۱۴۰۴ - شماره ۲

انرژی

تاثیر جنگ

۱۲ روزه ایران و اسرائیل

بر صادرات نفت

- نگاهی اجمالی بر خسارت های وارد شده به زیرساخت های ایران و اسرائیل
- بررسی اهداف مورد حمله ایران و اسرائیل
- بحران اقتصادی داخلی ایران
- تنش در روابط بین المللی ایران با جهان
- بحران صادرات نفت ایران

همچنین، ستاد ملی مدیریت شرایط اضطراری جمعیت هلال احمر به مردم ایران توصیه کرد که بدون ضرورت از خانه خارج نشوند.

در یک سخنرانی تلویزیونی، بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل، اظهار داشت که این حمله با هدف «مهار تهدید ایران برای بقای اسرائیل» از طریق هدف قرار دادن برنامه هسته‌ای ایران انجام شده است، برنامه‌ای که دولت ایران می گوید صلح آمیز است. حملات اسرائیل مورد تحسین برخی گروه‌های اپوزیسیون ایران و همچنین ترامپ قرار گرفت که از ایران خواست فوراً به توافق هسته‌ای تن دهد. روسیه، چین و چندین کشور در خاورمیانه این حملات اسرائیل را محکوم کردند. اتحادیه اروپا به همراه کشورهای کلیدی اروپایی، ایران را به عنوان نیرویی بی‌ثبات‌کننده محکوم کردند و تأکید کردند که ایران هرگز نباید به سلاح هسته‌ای دست یابد، آن را «تهدیدی وجودی» خواندند و از هر دو طرف، اسرائیل و ایران، خواستند تنش‌ها را کاهش دهند.

در ۱۲ فروردین ۱۴۰۳، یک حمله هوایی اسرائیل به کنسولگری ایران در دمشق منجر به کشته شدن چندین افسر ایرانی شد. در پاسخ به این اقدام، ایران در فروردین ۱۴۰۳ به اسرائیل حمله کرد و اسرائیل در همان ماه به ایران حمله متقابل انجام داد. در تیر ۱۴۰۳، اسرائیل اسماعیل هنیه، رهبر حماس، را در تهران ترور کرد. در مهر ۱۴۰۳، ایران به اسرائیل حمله کرد و اسرائیل نیز به ایران حمله کرد.

اسرائیل برنامه هسته‌ای ایران را تهدیدی استراتژیک می‌داند، هرچند خود دارای تسلیحات هسته‌ای است. اسرائیل استدلال می‌کند که در صورت غیرصلح آمیز شدن برنامه هسته‌ای ایران، حق اقدام نظامی علیه آن را دارد. ترور پنج دانشمند هسته‌ای ایران در تهران از سال ۱۳۸۹ معمولاً به اسرائیل نسبت داده می‌شود. خبرگزاری تسنیم گزارش داد که مقامات ایرانی پروازها در فرودگاه بین‌المللی امام خمینی را تعلیق کردند، هرچند که خود فرودگاه به طور مستقیم تحت تأثیر حملات قرار نگرفته بود. به همین دلیل، پروازهای بازگشت حج از عربستان سعودی لغو شدند. به دلیل وضعیت اضطراری در پی حمله اسرائیل به ایران، مقامات **بستن آزادراه قم-اصفهان** تا اطلاع ثانوی را اعلام کردند.

در بامداد ۲۳ خرداد ۱۴۰۴، نیروی هوایی اسرائیل به چندین نقطه در سراسر ایران حملاتی انجام داد و **جنگ ایران و اسرائیل** را آغاز کرد. در این حملات که توسط نیروهای دفاعی اسرائیل و موساد انجام شد، **تأسیسات و دانشمندان هسته‌ای، پایگاه‌های نظامی، مناطق مسکونی و مقامات ارشد نظامی و سیاسی** مورد هدف قرار گرفتند. همچنین حملاتی در مناطق مسکونی رخ داد که به گزارش دولت ایران و فعالان حقوق بشر منجر به تلفات غیرنظامی شد. این حمله بزرگ‌ترین حمله به ایران از زمان در واپسین روزهای خرداد ۱۴۰۴، زمانی که منطقه خاورمیانه آشفته و مرزهای دیپلماسی متزلزل بود، اسرائیل در اقدامی غیرمنتظره، عملیات تهاجمی هماهنگ و پیشرفته‌ای را علیه اهداف راهبردی در عمق خاک ایران آغاز کرد. این حمله نه یک مانور هشداردهنده، بلکه بخشی از یک برنامه حساب‌شده نابودسازی زیرساخت‌های نظامی و هسته‌ای ایران بود. اگرچه ایران و اسرائیل مدت هاست که با یکدیگر درگیری نیابتی داشته‌اند، اما سال ۲۰۲۴ اولین بار بود که هر دو به طور علنی و مستقیم به یکدیگر حمله کردند.

فهرست برخی از اهداف مورد حمله

اهداف نظامی و فرماندهی

فرمانده کل سپاه پاسداران، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، جانشین و فرماندهان سپاه و بخش اطلاعات سپاه (خیابان صابونچی تهران) و نیروی موشکی، مقرهای فرماندهی سپاه پاسداران و نیروی قدس، ستاد کل سپاه پاسداران، ستاد نیروی قدس و بسیج، فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، ساختمان پلیس فتا، قرارگاه ثارالله، کامرانیه (محل اقامت علی

زیرساخت‌های دفاع هوایی و موشکی خطوط پدافند هوایی و رادارهای نظامی

مرکز فرماندهی راداری غدیر در غرب تهران، سایت راداری سوباشی همدان (از مهم‌ترین سایت‌های راداری ایران)، سایت و پایگاه‌های موشکی شاهرود / سامانه‌های برداشت و پرتاب موشک سطح‌به‌سطح: تأسیسات موشکی شهاب، دزفول، سجیل در کرمانشاه، تبریز، اصفهان و اطراف تهران / پایگاه‌ها و باندهای پروازی: پایگاه‌های هوایی دزفول، همدان، مشهد، تبریز، مهرآباد تهران و چند پایگاه دیگر و هدف قراردادن باندها و جنگنده‌های نیروی هوایی ایران

اهداف فناوری و صنعتی نظامی

صنایع الکترونیک شیراز و تجهیزات راداری، کارخانه هسا (هواپیماسازی) و PANHA (هجومی پشتیبانی بالگرد) در تهران، کارخانه مهمات‌سازی در اصفهان

تأسیسات هسته‌ای و مرتبط

تأسیسات غنی‌سازی اورانیوم: تأسیسات هسته‌ای نطنز در اصفهان، سایت زیرزمینی فردو در قم، مرکز تحقیقات هسته‌ای اصفهان، تأسیسات آب سنگین در اراک سعادت‌آباد میدان کتاب مجتمع استادان سرو (محل اقامت محمد مهدی طهرانچی)

اهداف غیرنظامی و نمادین محله های مسکونی و ساختمان‌های غیرنظامی

برج مسکونی ۱۴ طبقه نزدیک میدان نوبنیاد، برج One Hold-ing در شمال تهران، زندان اوین در شمال تهران، سازمان صداوسیما (ساختمان شیشه‌ای)

زیرساخت‌های انرژی

مخازن سوخت و پالایشگاه‌ها انبار نفت شهران (شمال تهران)، پالایشگاه شهری (جنوب تهران) سایر اهداف در تهران قیطر یه ، نیاوران، میدان قدس تجریش، شهرک شهید محلاتی، نوبنیاد (شهرک شهید چمران)

نارمک، اندرزگو، ستارخان (مجتمع ارکید)، شهرک شهید دقایقی، ازگل، شهرآرا، مرزداران، اطراف دریاچه چیتگر

سایر شهرها و مکان‌های حساس

خنداب، همدان، قصر شیرین، پیرانشهر، ایلام، زرنديه، خمین، بروجرد، خرم‌آباد (کارخانه فردا موتورز)، اهواز، دزفول، اندیمشک، آبادان، کرمانشاه، کنگاور، گرمدره، فردیس، نظرآباد، مهرشهر، ماهدشت، قم

طبق گزارش رسانه‌های داخلی ایران، غیرنظامیان از جمله زنان و کودکان نیز در میان کشته شدگان هستند.

پیامدهای جنگ در اسرائیل

پس از حملات اسرائیل به ایران، اسرائیل وضعیت هشدار حداکثری اعلام کرد و ارتش اسرائیل از غیرنظامیان خواست در پناهگاه‌ها بمانند تا در انتظار حملات بعدی باشند. تجمعات عمومی ممنوع، مدارس تعطیل و پروازها در فرودگاه اصلی اسرائیل به‌عنوان اقدامات احتیاطی لغو شدند. [۱۵۱][۱۵۲]

ایران تهدید کرده است که در صورت کمک آمریکا، بریتانیا و فرانسه به اسرائیل در مقابله با حملاتش، پایگاه‌ها و کشتی‌های این کشورها در منطقه را هدف قرار خواهد داد.

پیامدهای داخلی جنگ

سخنگوی سازمان هواپیمایی ایران اعلام کرد که پروازهای داخلی و خارجی ایران لغو و آسمان ایران تا اطلاع ثانوی بسته شده است. ویدئوهای منتشر شده در فضای مجازی نشان می‌داد هواپیماهای مسافربری همچنان در حال ترک فرودگاه مهرآباد هستند به گفته رسانه‌های داخلی، دلیل پرواز هواپیماهای مسافربری، انتقال آنان به مکان‌های امن و دور از دسترس اسرائیل است.

سخنگوی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، ابوالفضل شکارچی، وعده انتقام از اسرائیل و ایالات متحده را داد.

بلافاصله پس از حملات، ساکنان تهران به‌صورت گسترده شروع به ترک شهر کردند، به‌ویژه به سوی استان‌های شمالی مانند استان مازندران، استان گیلان و استان البرز. این روند پس از هشدارهای رسمی ارتش اسرائیل در ۲۵ خرداد (۱۵ ژوئن میلادی)، مبنی بر لزوم تخلیه مناطق نزدیک به تأسیسات نظامی، سرعت گرفت.

پیامدهای بین‌المللی

• اردن: وزارت امور خارجه اردن در بیانیه‌ای اعلام کرد: «پادشاهی هاشمی اردن با شدیدترین لحن تجاوز اسرائیل علیه جمهوری اسلامی ایران را محکوم می‌کند و آن را نقض آشکار حاکمیت یک کشور عضو سازمان ملل و نقض آشکار قوانین بین‌المللی و منشور سازمان ملل می‌داند.»

• ارمنستان: وزارت امور خارجه این کشور حمله «یکجانبه علیه ایران» را محکوم کرد و آن را خطری برای «تلاش‌های صلح آمیز، ثبات منطقه‌ای و صلح جهانی» دانست.

• استرالیا: وزیر امور خارجه استرالیا پنی وانگ ابراز نگرانی شدید از تنش‌های فزاینده میان ایران و اسرائیل کرد و هشدار داد که این وضعیت ممکن است «منطقه‌ای که هم‌اکنون ناپایدار است را بیش از پیش بی‌ثبات کند».

• اسرائیل: نتانیا هو، حملات کشورش را اقدامی برای جلوگیری از دستیابی ایران به بمب هسته‌ای خواند و آن را «لحظه تعیین‌کننده» توصیف کرد.

• افغانستان: مقامات طالبان افغانستان روز جمعه حملات گسترده اسرائیل به ایران را محکوم کردند و گفتند این حملات ناقض قوانین بین‌المللی بوده و ناامنی منطقه‌ای را تشدید می‌کند.

• آلمان: صدراعظم فریدریش مرترس خواستار خویشتنداری ایران و اسرائیل شد و تأکید کرد که آلمان از «تمام ابزارهای دیپلماتیک» برای جلوگیری از تشدید بحران استفاده خواهد کرد. او تأیید کرد که نخست‌وزیر اسرائیل او را از عملیات مطلع ساخته و بر حق اسرائیل برای دفاع از خود و عدم دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای تأکید کرد.

• امارات متحده عربی: امارات متحده عربی با «شدیدترین لحن» حمله نظامی اسرائیل به ایران را محکوم کرد و نگرانی عمیق خود را از ادامه تشدید تنش و پیامدهای آن برای امنیت و ثبات منطقه ابراز داشت. وزارت امور خارجه امارات متحده عربی در بیانیه‌ای بر اهمیت اعمال حداکثر خویشتنداری و احتیاط برای جلوگیری از خطرات و گسترش درگیری تأکید کرد.

- عربستان سعودی: وزارت امور خارجه عربستان سعودی حملات «فجیع» را محکوم کرد و آن را نقض حقوق بین‌الملل دانست.
- عمان: عمان اسرائیل را مسئول حملات و پیامدهای آن دانست.
- فرانسه: ژان نوئل بارو، وزیر خارجه فرانسه، ضمن ابراز نگرانی از حملات، تأکید کرد که باید از هرگونه تشدید تنش خودداری شود. فرانسه در عین حال تأکید کرده که اسرائیل حق دفاع از خود را دارد.
- قطر: قطر حمله اسرائیل به خاک ایران را به شدت محکوم و تقبیح کرد و آن را «نقض آشکار» حاکمیت و امنیت ایران و نقض آشکار قوانین و اصول حقوق بین‌الملل دانست. وزارت امور خارجه قطر در بیانیه‌ای نگرانی عمیق خود را از این «تشدید خطرناک تنش که در چارچوب الگوی مکرر سیاست‌های تهاجمی که امنیت و ثبات منطقه را تهدید می‌کند و مانع تلاش‌ها برای کاهش تنش و دستیابی به راه حل‌های دیپلماتیک می‌شود»، ابراز کرد.
- کویت: اعلام کرد: «وزارت امور خارجه، محکومیت و تقبیح شدید حملات اسرائیل به جمهوری اسلامی ایران را که نقض آشکار همه قوانین و کنوانسیون‌های بین‌المللی است و تجاوز آشکار به حاکمیت ایران محسوب می‌شود و امنیت و ثبات منطقه را تهدید می‌کند، ابراز می‌دارد.

«ایران تعهدات خود به جامعه جهانی را نادیده گرفته و همزمان به تولید سلاح هسته‌ای و اظهارات خصمانه علیه اسرائیل ادامه می‌دهد».

- چین: سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری خلق چین لین جیان خواستار یافتن «راه‌هایی که به صلح و ثبات منطقه‌ای کمک کند» شد. سفارت چین در ایران وضعیت را «وخیم و پیچیده» توصیف کرد و به شهروندانش توصیه نمود از مکان‌های شلوغ دوری کنند. سفارت چین در تل‌آویو نیز هشدار مشابهی صادر کرد.
- روسیه: به گفته سخنگوی ولادیمیر پوتین، دمیتری پسکوف، «روسیه نسبت به تشدید تنش‌ها نگران و آن را محکوم می‌کند»

- ژاپن: دبیر ارشد کابینه ژاپن یوشیماسا هایاشی گفت که دولت «تمام تلاش‌های دیپلماتیک ممکن را برای جلوگیری از وخامت بیشتر اوضاع» ادامه خواهد داد و «تمام تدابیر لازم» را برای حفاظت از اتباع ژاپنی اتخاذ خواهد کرد.

- عراق: دولت عراق از شکست تلاش‌های دیپلماتیک در جریان مذاکرات ایران و آمریکا ابراز تأسف کرده و استفاده اسرائیل از زور علیه ایران را «نقض آشکار حقوق بین‌الملل و منشور ملل متحد» دانست و خواستار تشکیل فوری نشست شورای امنیت سازمان ملل متحد شد.

- اندونزی: وزارت امور خارجه اندونزی حمله گسترده اسرائیل به تهران در بامداد جمعه را به شدت محکوم کرد و هشدار داد که این حمله می‌تواند تنش‌های منطقه‌ای را تشدید کند. سخنگوی این وزارتخانه، «رولیانسیا سومیرات»، تأکید کرد که همه کشورها موظف به حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات و بر اساس حقوق بین‌الملل هستند.

- بریتانیا: کی‌یر استارمر از «تمام طرف‌ها خواست عقب‌نشینی کنند» و «به دیپلماسی بازگردند».

- پاکستان: پاکستان در بیانیه‌ای حمله اسرائیل را محکوم کرد و اعلام کرد که در «همبستگی کامل» با مردم ایران ایستاده است. وزارت امور خارجه پاکستان حمله اسرائیل را محکوم کرد و حق دفاع از خود ایران را بر اساس فصل هفتم منشور ملل متحد تأیید نمود.

- ترکیه: وزارت امور خارجه ترکیه حملات را «با شدیدترین الفاظ» محکوم کرد و گفت «اسرائیل نمی‌خواهد مسائل از طریق دیپلماتیک حل شود».

- جمهوری چک: وزیر امور خارجه یان لیپاوسکی حملات را واکنشی «معقول» به تهدید هسته‌ای ایران و حمایت آن از حماس و حزب‌الله دانست و افزود:

به گزارش ایرنا، نشست فوق العاده شورای حکام به درخواست جمهوری اسلامی ایران و با حمایت کشورهای روسیه، چین، ونزوئلا، پاکستان و جمعی دیگر از اعضای آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در وین برگزار شد.

اخبار آلودگی اتمی

توضیحات کمالوندی از سطح خسارت حمله اسرائیل به سایت فردو/در نطنز هم آلودگی وجود ندارد. در سایت غنی‌سازی فردو خسارت محدودی به برخی نواحی وارد شده است. **مردم خیالشان راحت باشد که مشکلی در آنجا نیست.**

بنا بر گزارش ایسنا، کمالوندی درباره سایت فردو هم گفت: در فردو در مناطقی که حمله شده خسارت آن چنانی نداریم و در اصفهان چند مورد حمله بوده که سوله‌هایی بوده که آتش گرفته است. چون از قبل پیش بینی می کردیم و بخش مهمی از تجهیزات و مواد را به بیرون منتقل کرده بودیم صدمات گسترده‌ای نبوده

و **به لحاظ آلودگی هیچ نگرانی وجود ندارد.** در هیچ کدام از تاسیسات تلفات جانی نداشته ایم. به مردم شریف اطمینان می دهیم که موارد دیگری داشتیم که صنعت هسته‌ای صدمه دیده که با توان و تکنولوژی و امکانات و نیروی انسانی متخصص با انگیزه جبران خواهد شد.

حکومت ترکیه نیز ابراز نظر کرد که اقدام اسرائیل «یک نقض آشکار حقوق بین‌الملل است». در سال ۲۰۱۲، مواضع متفاوتی در خصوص یک حمله احتمالی به ایران به خاطر برنامه هسته‌ای ش وجود داشت که اندرو گاروود-گاوئرز آن را خلاصه کرده و نتیجه‌گیری کرده که «از نقطه نظر حقوق بین‌الملل حمله نظامی یکجانبه به ایران غیرقانونی خواهد بود». مارکو میلانوویچ استاد حقوق بین‌المللی عمومی در بریتانیا در مجله اروپایی حقوق بین‌الملل نوشته که «در نتیجه، حتی اگر گسترده‌ترین فهم (از نظر قانونی قابل پذیرش) از دفاع از خود مورد انتظار درست پنداشته شود، استفاده اسرائیل از زور علیه ایران غیرقانونی خواهد بود. این بدان خاطر است که شواهد اندکی وجود دارد که ایران بی تردید رد صورت توسعه قابلیت سلاح هسته‌ای بی تردید خود را متعهد به حمله به اسرائیل با آن کند.»

سفیر اسرائیل در سازمان ملل ابراز نظر کرد که «این اقدامی برای حفاظت ملی بود. اقدامی بود که به تنهایی انجام گرفت، نه از آنجا که می‌خواستیم انجامش دهیم، بلکه چون گزینه دیگری برایمان نمانده بود.»

پیامدهای حمله ایران به اسرائیل پس از حملات اسرائیل به ایران، اسرائیل وضعیت هشدار حداکثری اعلام کرد و **ارتش اسرائیل از غیرنظامیان خواست در پناهگاه‌ها بمانند تا در انتظار حملات بعدی باشند.** تجمعات عمومی ممنوع، مدارس تعطیل و پروازها در فرودگاه اصلی اسرائیل به عنوان اقدامات احتیاطی لغو شدند.

ایران تهدید کرده است که در صورت کمک آمریکا، بریتانیا و فرانسه به اسرائیل در مقابله با حملاتش، پایگاه‌ها و کشتی‌های این کشورها در منطقه را هدف قرار خواهد داد.

دیدگاه بین‌المللی

کمیسیون بین‌المللی قضات بیانیه‌ای منتشر کرد و گفت «**حمله اسرائیل به ایران ناقض حقوق بین‌الملل است،** و صلح و امنیت را تهدید می‌کند» و «اسرائیل و ایران را به رعایت الزامات عدم اشاعه خود و تضمین دسترسی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به همه تأسیسات هسته‌ای شان» فراخواند. مارکو میلانوویچ، کوین جان هلر و سرگئی واسیلیف، همگی از دانشوران حقوق بین‌الملل، این حملات را یک جنایت تجاوز توصیف کرده‌اند.

آیا تاسیسات هسته‌ای نطنز و فردو ایران نابود شده است؟

پس از برقراری آتش‌بس میان ایران و اسرائیل، رئیس‌جمهور آمریکا بیش از همه نسبت به این جنگ و نابودی برنامه هسته‌ای ایران مفتخر است. با وجود ادعاهای دونالد ترامپ مبنی بر موفقیت هواپیماهای آمریکایی در بمباران فردو و نطنز، کارشناسان هسته‌ای معتقدند ایران توانایی هسته‌ای خود را حفظ کرده است.

جفری لوئیس، کارشناس تسلیحات هسته‌ای، می‌گوید: ذخایر اورانیوم ایران همچنان دست‌نخورده مانده و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از محل این ذخایر و سایت‌های هسته‌ای پنهان ایران خبر ندارد. برقراری آتش‌بس بدون این که اسرائیل یا ایالات متحده بتوانند سایت‌های کلیدی هسته‌ای ایران را نابود کنند، به معنای شکست راهبردی در این جنگ است.

اسرائیل و آمریکا نتوانستند عناصر مهم هسته‌ای و زیرساخت‌های تولیدی ایران را هدف قرار دهند. در حالی که دونالد ترامپ پس از حمله اخیر آمریکا به ۳ سایت هسته‌ای ایران مدعی نابودی کامل تاسیسات هسته‌ای ایران شده، اما ارزیابی جدید آمریکایی‌ها نشان می‌دهد تنها یک سایت از ۳ سایت اصلی هسته‌ای ایران، خسارات زیادی دیده است.

ارزیابی اولیه آژانس اطلاعات دفاعی در ماه ژوئن نشان داد که این حملات ممکن است تنها برنامه هسته‌ای ایران را چند ماه به عقب انداخته باشد. اما مقامات دولت ترامپ از جمله خود او مصرانه ادعاها درباره عدم نابودی کامل تاسیسات هسته‌ای ایران را رد کرده و می‌گویند حمله آمریکا این تاسیسات را ویران و منهدم کرده است.

عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، پیشتر گفته حملات به سایت هسته‌ای فردو خسارات شدیدی به بار آورده است.

ترامپ خبر حملات را از طریق شبکه اجتماعی تروت سوشال اعلام کرد و آن را «حمله‌ای بسیار موفق» توصیف نمود. ارزیابی خسارات ناشی از بمباران همچنان ادامه دارد. جمهوری خواهان کنگره عمدتاً از اقدام ترامپ حمایت کردند، در حالی که اکثر دموکرات‌ها و برخی جمهوری‌خواهان نسبت به قانونی بودن این اقدام، پیامدهای آن و واکنش احتمالی ایران ابراز نگرانی کردند. واکنش‌های جهانی متفاوت بود؛ برخی رهبران جهان از این اقدام برای فلج کردن برنامه هسته‌ای ایران استقبال کردند، در حالی که برخی دیگر نسبت به تشدید تنش‌ها ابراز نگرانی نمودند و عده‌ای نیز این حملات را محکوم کردند.

در پاسخ، ایران به پایگاه نظامی آمریکا در قطر حمله کرد. روز بعد، ترامپ آتش‌بس میان ایران و اسرائیل را اعلام کرد و به این درگیری پایان داد.

در هفته‌های منتهی به ۱ تیر ۱۴۰۲، ایالات متحده شهروندان خود را از خاورمیانه تخلیه کرد، هشدارهای منع سفر صادر کرد و پرسنل غیرضروری را از سفارتخانه‌هایش خارج کرد.

پایگاه‌های آمریکایی در آسیای غربی وارد حالت بالاترین آماده باش شدند و دفاع هوایی خود را تقویت کردند، زیرا ایران تهدید کرد هر کشوری که به اسرائیل کمک کند، حمله خواهد کرد.

حوثی‌ها نیز آمادگی خود برای مبارزه را اعلام کردند. در پاسخ، ایالات متحده هشدار داد که در صورت تهدید منافع آمریکا، تلافی ویرانگری خواهد کرد.

حملات هوایی آمریکا در ۱ تیر ۱۴۰۲ (۲۲ ژوئن ۲۰۲۵)، نیروی هوایی و نیروی دریایی ایالات متحده به سه تاسیسات هسته‌ای ایران حمله کردند: **فردو، نطنز و اصفهان.** شش بمب افکن پایگاه هوایی وایت‌من بدون توقف پرواز کردند، زيردریایی‌ها به سمت نطنز و اصفهان شلیک کردند. بمب‌های MOP «سنگ‌شکن» هرگز پیش از این در نبرد استفاده نشده بود. در این حملات بمب‌افکن‌های بی‌۲-۳۷ بی‌وقفه در پرواز بودند.

تأثیر جنگ ۱۲ روزه ایران و اسرائیل بر صادرات نفت

محتوای این گاهنامه تأیید یا رد نمی شود.

OPEC 4 oil price

Country	Crude Oil Price	Change (%)
Iraq	155,300	1.5%
Kuwait	175,450	5.7%
Saudi	125,500	1.8%
UAE	377,500	1.5%

OIL SOPEC OIL RELATION:

4.7% -22,1491...

پاسخ ایران به حملات

پایگاه هوایی العدید، جایی که ایران در ۲۳ ژوئن، حملات موشکی تلافی جویانه انجام داد.

در ۲۲ ژوئن ۲۰۲۵، مجلس ایران طرحی را تصویب کرد که **خواستار بستن تنگه هرمز**، یکی

از مسیرهای مهم دریایی است که نزدیک به ۲۰ درصد نفت و گاز طبیعی مایع جهان از آن عبور می کند. این رأی که رسانه های

ایرانی آن را از نظر سیاسی مهم توصیف کردند، به معنای بستن

فوری تنگه نیست؛ این اقدام هنوز باید توسط شورای عالی امنیت ملی که اختیار نهایی

تصمیم گیری در امور امنیت ملی را دارد، تصویب شود. تا تاریخ

۲۳ ژوئن، حمل و نقل دریایی بین المللی با هشدارهای افزایش یافته از طریق تنگه ادامه داشت

و برخی شرکت های تجاری عبور از آن را به طور موقت متوقف کردند و برخی دیگر به دلیل

وخامت شرایط امنیتی با احتیاط بیشتری عمل کردند. همچنین حضور شناورهای سپاه پاسداران

انقلاب اسلامی در منطقه مشاهده شده است که نگرانی هایی در مورد ایمنی دریایی ایجاد کرده است.

در ۲۳ ژوئن، ایران به عنوان واکنش به حملات آمریکا، به پایگاهی آمریکایی در قطر حمله موشکی انجام داد. قطر پیش از

رسیدن موشک ها حریم هوایی خود را بست و اعلام کرد که همه آنها را رهگیری کرده است.

پس از این حمله، امارات متحده عربی، بحرین، کویت و عراق نیز حریم هوایی خود را بستند.

بعدها خبرهایی از اصابت موشک های ایرانی (حداقل یک موشک) به یک رادار در پایگاه العدید رسانه ای شد.

سازمان انرژی اتمی ایران بیانیه ای صادر کرد مبنی بر اینکه سه تأسیسات هسته ای آن «در

عملی خشونت آمیز علیه قوانین بین المللی، از جمله پیمان منع اشاعه، توسط دشمنان ایران

اسلامی مورد حمله قرار گرفت» و اعلام کرد که قصد دارد هم در

دادگاه بین المللی عدالت خواهی کند و هم برنامه هسته ای خود را ادامه دهد.

نگاه کلی به جنگ ۱۲ روزه

جنگ ۱۲ روزه تحمیلی دوم ایران و اسرائیل، یک درگیری مسلحانه ای بود که با انجام مجموعه ای از

حملات غافلگیرکننده از سوی اسرائیل به تأسیسات کلیدی نظامی و هسته ای ایران و ترور و

شهادت برخی از فرماندهان ارشد نظامی، دانشمندان هسته ای و سیاستمداران

ایران و حمله به سامانه های پدافند هوایی و برخی تأسیسات هسته ای و نظامی ایران اتفاق

افتاد. ایران در پاسخ موشک هایی را به سوی پایگاه های نظامی و شهرهای اسرائیل

شلیک کرد. حوثی های یمن نیز چندین موشک به سمت اسرائیل پرتاب کردند.

ایالات متحده آمریکا علاوه بر دفاع از اسرائیل در برابر موشک ها و پهپادهای ایرانی، در روز نهم

جنگ با حمله به سه سایت هسته ای ایران اقدام تهاجمی انجام داد. [۲۵][۲۶] حوثی ها

حملات آمریکا را «اعلان جنگ» تلقی کرده و به صورت یک جانبه

آتش بس مه ۲۰۲۵ خود با ایالات متحده را لغو کردند. [۲۷]

سرانجام ایران و اسرائیل با میانجی گری آمریکا و قطر با یک

آتش بس دوجانبه در ۳ تیر ۱۴۰۴ موافقت کردند.

طبق گزارش های وزارت بهداشت ایران، حملات اسرائیل چندین فرمانده نظامی ایران، رهبران

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، دست کم ۱۰ دانشمند هسته ای و

بیش از ۹۰۰ غیرنظامی ایرانی ربه شهادت رسیدند. وزارت امور

خارجه ایران اعلام کرد: بیش از ۷۰ زن و کودک ایرانی در سه حمله اولیه اسرائیل کشته شدند.

حملات هوایی اسرائیل به تأسیسات هسته ای نطنز و تأسیسات اتمی اصفهان خسارت زدند، اما ظاهراً تأسیسات هسته

ای فردو آسیبی ندید. اسرائیل همچنین یک مجتمع موشکی نزدیک تبریز، تأسیسات موشکی زیرزمینی و یک بیمارستان در کرمانشاه، و تأسیسات سپاه در نزدیکی تهران و پیرانشهر را هدف قرار داد. این حملات به

زیرساخت های عمومی از جمله نیز آسیب رساند.

ایالات متحده آمریکا علاوه بر دفاع از اسرائیل در برابر موشک ها و پهپادهای ایرانی، در روز نهم جنگ با حمله به سه سایت هسته‌ای ایران اقدام تهاجمی انجام داد. حوثی‌ها حملات آمریکا را «اعلان جنگ» تلقی کرده و به صورت یک‌جانبه آتش بس مه ۲۰۲۵ خود با ایالات متحده را لغو کردند. سرانجام ایران و اسرائیل با میانجی‌گری آمریکا و قطر با یک آتش‌بس دوجانبه در ۳ تیر ۱۴۰۴ موافقت کردند.

طبق گزارش‌های وزارت بهداشت ایران، حملات اسرائیل چندین فرمانده نظامی ایران، رهبران سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، دست‌کم ۱۰ دانشمند هسته‌ای و بیش از ۹۰۰ غیرنظامی ایرانی ربه شهادت رسیدند. وزارت امور خارجه ایران اعلام کرد: بیش از ۷۰ زن و کودک ایرانی در سه حمله اولیه اسرائیل کشته شدند. حملات هوایی اسرائیل به تأسیسات هسته‌ای نطنز و تأسیسات اتمی اصفهان خسارت زدند، اما ظاهراً تأسیسات هسته‌ای فردو آسیبی ندید. اسرائیل همچنین یک مجتمع موشکی نزدیک تبریز، تأسیسات موشکی زیرزمینی و یک بیمارستان در کرمانشاه، و تأسیسات سپاه در نزدیکی تهران و پیرانشهر را هدف قرار داد. این حملات به زیرساخت‌های عمومی از جمله نیز آسیب رساند.

در تاریخ ۲۹ خرداد، تأسیسات هسته‌ای خنداب هدف حملات هوایی اسرائیل قرار گرفت. طبق گزارش‌ها، این حملات به راکتور تحقیقاتی آب سنگین خنداب (اراک) و تأسیسات مجاور تولید آب سنگین آسیب رساند. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اعلام کرد که ساختمان‌های کلیدی سایت، از جمله واحد تقطیر، آسیب دیده‌اند، اما به دلیل اینکه راکتور هنوز در حال ساخت و راه اندازی نبوده، حاوی مواد هسته‌ای نبوده و هیچ پیامد رادیولوژیکی در پی نداشته است.

پالایشگاه و پتروشیمی تبریز هیچ آسیبی ندیده‌اند چون هدف حمله اسرائیل نبوده است.

در جلسه شورای تأمین استان آذربایجان شرقی، ضمن بررسی وضعیت جایگاه‌های سوخت، اعلام شد ذخایر سوخت موجود در استان سه برابر نیاز روزانه است و در تأمین و توزیع بنزین مشکلی وجود ندارد. همچنین مقرر شد کارت‌های سوخت آزاد نیز فعال باشند و مردم مراجعه خود جهت سوخت‌گیری را به ساعات آتی موکول کنند.

موج اول پاسخ ایران حدود ۱۰۰ موشک و ۱۰۰ پهپاد بود. حملات و واکنش‌های بعدی ایران منجر به کشته شدن ۲۸ شهروند اسرائیلی شدند. بنا بر گزارش‌ها، ایران بیش از ۹۵۰ موشک شلیک کرد، که شامل موشک‌های ویژه و ارتقایافته ساخت ایران بودند.

آمار تلفات در ایران

ایران اعلام کرد که ۹۳۵ نفر (تا ۹ تیر ۱۴۰۴) کشته و شهید و ۴۰۸۷۰ نفر (تا ۵ تیر) مجروح شده‌اند. آمار تفکیک‌شده از تلفات نظامیان و غیرنظامیان از سوی ایران ارائه نشده است. طبق گفته سخنگوی قوه قضاییه، ۷۹ نفر بر اثر حمله اسرائیل به زندان اوین کشته شدند. مجموعه فعالان حقوق بشر در ایران که در ایالات متحده مستقر است، در ۶ تیر اعلام کرد که بر اساس داده‌های جمع‌آوری‌شده توسط شبکه داوطلبان پزشکی و محلی این سازمان، ۱,۱۹۰ نفر کشته و ۴,۴۷۵ زخمی شده‌اند.

آمار تلفات اسرائیل

در اسرائیل، سازمان ستاره داوود سرخ گزارش داد که ۲۸ نفر در حملات ایران کشته و ۳,۲۳۸ نفر دیگر در بیمارستان بستری شده‌اند، سایر افراد دچار جراحات سبک یا حملات عصبی (پانیک) شده و تحت درمان قرار گرفتند. همچنین بیش از ۹,۰۰۰ نفر آواره شدند.

محتوای این گاهنامه تأیید یا رد نمی شود.

حمله به تاسیسات هسته ای اصفهان

سایت هسته ای اصفهان هم از اهداف حملات صهیونیست‌ها بود که با واکنش پدافند هوایی همراه بود؛ عمده صدهای انفجاری که در این حملات به گوش رسید مربوط به فعالیت پدافند هوایی و البته بخشی هم مربوط به تعرضات دشمن بود.

به مردم اطمینان می‌دهیم هیچ گونه نشت مواد خطرناک در منطقه نداشته‌ایم و جای نگرانی وجود ندارد.
ادعا ترامپ:

ترامپ: به ایران حمله نمی‌کردیم، دو ماهه به بمب هسته‌ای می‌رسید / مسئولیت غزه با اسرائیل است.

از سوی دیگر گروهی از مادران سربازان اسرائیلی با انتقاد از طرح حمله به غزه، این تصمیمات را برای گروگان‌ها و سربازان فاجعه‌بار دانستند و از جامعه بین‌الملل خواستند تا مداخله کند.

این حمله که در ادامه مجموعه‌ای از درگیری‌های نظامی بین ایران و اسرائیل رخ داده، موجب شد قیمت نفت در بازارهای جهانی تنها در یک روز ۹ درصد افزایش یابد، موضوعی که نگرانی‌ها درباره امنیت عرضه انرژی در منطقه خلیج فارس را تشدید کرده است.

حمله به صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

حمله اسرائیل به ساختمان شیشه‌ای صدا و سیما، یکی از رویدادهای شاخص در جریان تشدید تنش‌های نظامی ایران و اسرائیل به جنگ در خرداد ۱۴۰۴ بود. در ۲۶ خرداد، ساختمان شیشه‌ای صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران واقع در منطقه ۳ تهران، هدف حمله هوایی اسرائیل قرار گرفت.

یونسکو، سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل، با صدور بیانیه‌ای حمله به ساختمان صداوسیما را محکوم کرد و آن را نقض قوانین بین‌المللی درباره حفاظت از نهادهای رسانه‌ای در مناطق درگیر دانست. این حمله در سطح بین‌المللی توجه زیادی را برانگیخت و منجر به طرح شکایت ایران در شورای امنیت سازمان ملل متحد شد.

گزارش رویترز از حمله اسرائیل به تاسیسات میدان گازی پارس جنوبی

خبرگزاری رویترز در گزارشی اختصاصی اعلام کرد که در پی حمله هوایی اسرائیل به تاسیسات انرژی ایران، تولید گاز در فاز ۱۴ میدان مشترک پارس جنوبی - بزرگ‌ترین میدان گازی جهان - به طور جزئی متوقف شده است.

به گزارش «انرژی پرس»، خبرگزاری رویترز در گزارشی اختصاصی اعلام کرد که در پی حمله هوایی اسرائیل به تاسیسات انرژی ایران، تولید گاز در فاز ۱۴ میدان مشترک پارس جنوبی - بزرگ‌ترین میدان گازی جهان - به طور جزئی متوقف شده است. این اولین بار است که زیرساخت‌های نفت و گاز ایران مستقیماً هدف حمله اسرائیل قرار می‌گیرند، موضوعی که از آن به عنوان نقطه عطفی در تشدید تنش‌ها یاد می‌شود.

حمله هوایی موجب آتش‌سوزی در یکی از چهار واحد فاز ۱۴ این میدان شد که مهار گردید.

Global Oil Prices Analysis

This report provides a comprehensive analysis of global oil prices, covering key market drivers, production and consumption trends, and the impact of geopolitical events on the energy sector. It also includes a detailed overview of global oil prices and their historical context.

Overview of Global Oil Prices

- Current Trends:** Global oil prices have shown a significant increase in recent months, driven by geopolitical tensions and supply chain disruptions.
- Historical Context:** The oil market has experienced several major price shocks in the past decade, including the 2008 financial crisis and the 2014-2016 oil price crash.
- Market Drivers:** Key factors influencing oil prices include OPEC production decisions, global economic growth, and geopolitical events.

Oil Refineries and Their Role

Production and Refinement: Oil refineries play a crucial role in converting crude oil into various petroleum products, such as gasoline, diesel, and jet fuel.

Environmental Impact: The refining process involves the use of fossil fuels, which contributes to greenhouse gas emissions and air pollution.

Technological Advancements: The oil refining industry is continuously investing in research and development to improve efficiency and reduce environmental impact.

Price Fluctuations and Influencing Factors

- Geopolitical Events:** Events like conflicts in oil-rich regions and decisions by OPEC can lead to significant changes in oil prices, impacting global markets.
- Economic Indicators:** Economic indicators such as GDP growth rates and unemployment rates often correlate with oil demand, thereby affecting prices.
- Natural Disasters:** Hurricanes and other natural disasters can disrupt oil production and refining, leading to short-term price spikes in the market.

Future Outlook on Oil Demand

- Emerging Markets:** The growth of emerging markets is expected to increase the demand for oil, influencing future price trends and production strategies.
- Sustainable Alternatives:** The shift towards renewable energy sources is likely to affect long-term oil demand, as governments and individuals increasingly focus on reducing carbon footprints.
- Technological Innovations:** Advances in technology, such as electric vehicles and energy storage, are expected to reduce oil consumption over time, potentially leading to lower prices in the long run.

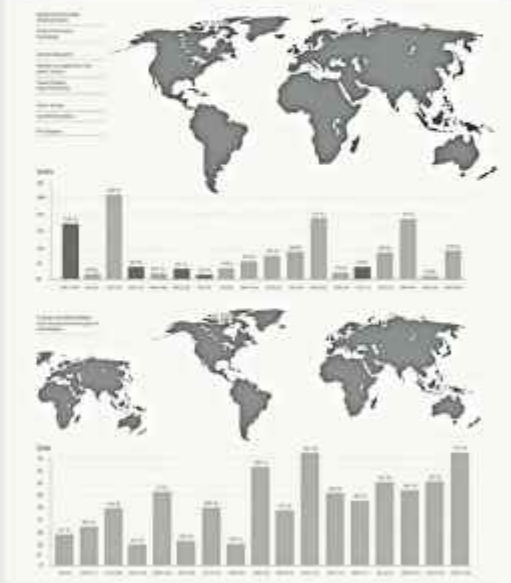

Key Insights on Global Oil Market Dynamics

- Summary of Key Points:** Understanding the dynamics of global oil prices, production, and consumption is essential for navigating the energy market's complexities.
- Implications for Stakeholders:** Market participants, including investors and policymakers, must stay informed on price trends and influencing factors to make sound decisions in the energy sector.
- Call to Action:** Continued monitoring of geopolitical, economic, and technological developments will be crucial in adapting strategies related to oil investments and energy policies.

References

- Data Sources:** Information and statistics presented are sourced from reputable industry reports, government publications, and market analysis firms.
- Further Reading:** Suggested readings include annual reports from the International Energy Agency (IEA) and thought leadership articles from industry experts to gain deeper understanding.
- Discussion and Questions:** Open the floor for any questions or discussions regarding specific aspects of global oil prices and their impacts.

تاثیر حمله

اسرائیل به

ایران بر

قیمت

نفت

در بازارهای

جهانی

محتوای این گاهنامه تأیید یا رد نمی شود.

صادرات نفت ایران به چین علیرغم حملات اسرائیل افزایش یافت

روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز گزارش داده است که ایران، با وجود قرار گرفتن در معرض حملات هوایی اسرائیل، همچنان موفق شده است صادرات نفت خود به چین را اندکی افزایش دهد.

به گزارش مشرق، روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز گزارش داده است که ایران، با وجود قرار گرفتن در معرض حملات هوایی اسرائیل، همچنان موفق شده صادرات نفت خود به چین را اندکی افزایش دهد.

تنگه هرمز مسیری حیاتی برای انتقال حدود یک پنجم مصرف نفت جهان به شمار می رود و روزانه بین ۱۸ تا ۱۹ میلیون بشکه نفت، میعانات گازی و سوخت از آن عبور می کند.

رهبر جمهوری اسلامی پس از حمله روز جمعه اعلام کرد که رژیم صهیونیستی «مجازاتی سخت» دریافت می کند.

هلیم کرافت، تحلیل گر مؤسسه RBC Capital، اظهار کرد: در صورت آسیب دیدن عرضه نفت در جریان درگیری ها، پیش بینی می شود دونالد ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا، برای مهار قیمت ها و حمایت از مصرف کنندگان آمریکایی، از اوپک درخواست کند از ظرفیت مازاد تولید خود استفاده کند.

قیمت نفت در پی حمله رژیم صهیونیستی به ایران تنش ها را در خاورمیانه به شدت افزایش داد و نگرانی ها درباره اختلال در عرضه نفت را برانگیخت، در معاملات ۲۳ خرداد، بیش از ۴ دلار در هر بشکه افزایش یافت و به بالاترین سطح خود در پنج ماه گذشته رسید.

به گزارش ایلنا به نقل از رویترز، افزایش قیمت ها در روز جمعه ۲۳ خرداد، بزرگ ترین نوسانات روزانه برای هر دو شاخص نفتی از سال ۲۰۲۲ تاکنون بود؛ یعنی از زمانی که روسیه به اوکراین حمله کرد و سبب جهش قیمت های انرژی شد. معامله گران نفت در سنگاپور اعلام کردند که برای قضاوت درباره تأثیر احتمالی این حمله بر صادرات نفت خاورمیانه هنوز زود است، چرا که واکنش ایران و احتمال دخالت ایالات متحده در ادامه مسیر، عوامل تعیین کننده خواهند بود و هنوز برای اظهار نظر قطعی زود است، اما به نظر می رسد بازار نگران بسته شدن تنگه هرمز است.

در بدترین حالت ممکن است درگیری به سایر تولیدکنندگان کلیدی نفت و گاز در منطقه و نیز مسیرهای کشتیرانی گسترش یابد. افزایش ۱۰ دلاری قیمت نفت در سه روز اخیر، هنوز نشانه ای از کاهش تولید نفت ایران را در بر نداشته و حتی هنوز وارد مرحله ای از بحران نشده ایم که مسیرهای اصلی صادرات انرژی از جمله تنگه هرمز را مختل کند.

محتوای این گاهنامه تأیید یا رد نمی شود.

به گفته تحلیل‌گران، این افزایش صادرات نشان می‌دهد که ایران تلاش دارد مسیرهای صادراتی خود را حتی در شرایط ناپایدار جنگی حفظ کرده و اختلالات را به حداقل برساند. بر اساس اطلاعات کپلر، چین همچنان اصلی‌ترین مقصد نفت خام ایران به شمار می‌رود و با وجود فشارهای تحریمی و شرایط امنیتی، جریان صادرات قطع نشده است.

ادعای پوچ رژیم صهیونیستی

با آغاز درگیری بین ایران و اسرائیل، برخی رسانه‌های اسرائیلی مدعی شدند که صادرات نفت ایران سقوط کرده و به ۱۵۰ هزار بشکه در روز رسیده است. اما هیچ نهاد رسمی این کاهش شدید را تأیید نکرد. برعکس، منابع بین‌المللی گفتند میزان صادرات نفت ایران همچنان در سطح نسبتاً پایدار ۱.۷ میلیون بشکه در روز باقی مانده است. بزرگ‌ترین خریدار نفت ایران همچنان چین بوده که نزدیک به ۹۰ درصد نفت صادراتی ایران را خریداری می‌کند. بر اساس آمارهای نیمه اول سال ۲۰۲۵، چین به‌طور میانگین ۱.۳۸ میلیون بشکه در روز از ایران نفت وارد کرده است. کشورهای دیگری مثل امارات، سوریه و ونزوئلا هم مشتری هستند، اما سهم آنها بسیار کم است.

در دو روز اول حملات اسرائیل به ایران و پاسخ متقابل ایران، کشور تأسیسات انرژی طرف مقابل را هدف قرار ندادند. با این حال، ساعاتی پس از اولین حمله اسرائیل به ایران، بازار جهانی نفت دچار نوسان شد و قیمت نفت بین ۷ تا ۸ درصد افزایش یافت.

اعتراف آمریکایی‌ها به جهش صادرات نفت ایران / ۴۶۵ تحریمی که بی‌اثر ماند

دولت ترامپ هدف صفر کردن صادرات نفت ایران را دنبال می‌کرد، اما وزارت انرژی آمریکا ادعان کرده است که این برنامه موفقیت آمیز نبوده است. همزمان با تحریم‌ها و برخی جابجایی‌های مدیریتی در سطوح بالای صنعت نفت ایران، کارشناسان و اندیشکده‌های آمریکایی و تحلیل‌گران بر این باور بودند که رویای ترامپ برای رساندن صادرات نفت ایران به محدوده یکصد هزار بشکه، در حال عملی شدن است. در چنین شرایطی، گمان می‌برد ایران بتواند در شرایط کنونی تحریم و فشارهای بین‌المللی، صادرات نفت را به وضعیت قابل دفاعی برساند.

اما امروز آمارها حاکی از آن است که اعمال سیاست‌های ریسک‌پذیر و برخی تغییرات راهبردی توانست نقشه دشمن را خنثی کند و در نتیجه آمارهای جدید از فروش نفت ایران به روایت خود آمریکایی‌ها، گویای توفیق دولت در حفظ جریان صادرات انرژی کشور است. در حالی که طی ماه‌های گذشته، فشارهای تحریمی آمریکا علیه صنعت نفت ایران به اوج خود رسیده و طی ۱۴ بسته تحریمی جدید، بیش از ۴۶۵ اقدام محدودکننده اعمال شده است، گزارش‌های رسمی و بین‌المللی از افزایش صادرات نفت خام ایران حکایت دارد. عملکرد کشور در حوزه انرژی نشان می‌دهد که با اتخاذ تصمیمات راهگشا و هوشمندانه در حوزه دیپلماسی فعال، تغییرات راهبردی و مدیریتی هدفمند و اتکا به ظرفیت‌های داخلی، می‌توان به نحو موثری اثرات سوء ناشی از تحریم‌ها را کاهش داده و حتی آن را به فرصتی برای اصلاح ساختار فروش نفت تبدیل کرد. اکنون صادرات نفت ایران که تنها از محدودیت‌های گذشته عبور کرده، بلکه در مسیر پایدارتری نسبت به سال‌های قبل قرار گرفته است.

اهمیت پالایشگاه حیفا در امنیت انرژی اسرائیل

پالایشگاه نفت حیفا به عنوان بزرگترین پالایشگاه اسرائیل نقشی حیاتی در امنیت انرژی این کشور ایفا می کند. این پالایشگاه با ظرفیت پالایش روزانه حدود ۱۹۷ هزار بشکه نفت، قادر است نزدیک به ۴۰ درصد بنزین و ۶۰ درصد گازوئیل مورد نیاز اسرائیل را تأمین کند و به تنهایی حدود ۷۰ درصد فرآورده های سوختی بازار داخلی این کشور را تولید می نماید.

علاوه بر آن، پالایشگاه حیفا تنها تولیدکننده محصولات پتروشیمی در اسرائیل است و مواد اولیه صنایع پلاستیک و شیمیایی را فراهم می کند که جایگاه آن را در اقتصاد و صنایع سنگین اسرائیل پررنگ می سازد. پس از حمله اسرائیل به پارس جنوبی پالایشگاه حیفا توسط موشکهای ایران هدف قرار گرفت. موقعیت استراتژیک این پالایشگاه در بندر حیفا، مهم ترین بندر اسرائیل، اهمیت آن را افزوده است؛ جایی که نفت خام از کشورهایمانند قزاقستان و آذربایجان وارد می شود و نزدیکی به خطوط لوله و تأسیسات ذخیره سازی، نقش آن را در پایداری انرژی دوچندان می کند.

در دو روز اول حملات اسرائیل به ایران و پاسخ متقابل ایران، دو کشور تأسیسات انرژی طرف مقابل را هدف قرار ندادند. با این حال، ساعاتی پس از اولین حمله اسرائیل به ایران، بازار جهانی نفت دچار نوسان شد و قیمت نفت بین ۷ تا ۸ درصد افزایش یافت.

اعتراف آمریکایی ها به جهش صادرات نفت ایران / ۴۶۵ تحریمی که بی اثر ماند

دولت ترامپ هدف صفر کردن صادرات نفت ایران را دنبال می کرد، اما وزارت انرژی آمریکا اذعان کرده است که این برنامه موفقیت آمیز نبوده است.

همزمان با تحریم ها و برخی جابجایی های مدیریتی در سطوح بالای صنعت نفت ایران، کارشناسان و اندیشکده های آمریکایی و تحلیل گران بر این باور بودند که رویای ترامپ برای رساندن صادرات نفت ایران به محدوده یکصد هزار بشکه، در حال عملی شدن است. در چنین شرایطی، کمتر کسی گمان می برد ایران بتواند در شرایط کنونی تحریم و فشارهای بین المللی، صادرات نفت را به وضعیت قابل دفاعی برساند.

اما امروز آمارها حاکی از آن است که اعمال سیاست های ریسک پذیر و برخی تغییرات راهبردی توانست نقشه دشمن را خنثی کند و در نتیجه آمارهای جدید از فروش نفت ایران به روایت خود آمریکایی ها، گویای توفیق دولت در حفظ جریان صادرات انرژی کشور است. در حالی که طی ماه های گذشته، فشارهای تحریمی آمریکا علیه صنعت نفت ایران به اوج خود رسیده و طی ۱۴ بسته تحریمی جدید، بیش از ۴۶۵ اقدام محدودکننده اعمال شده است، گزارش های رسمی و بین المللی از افزایش صادرات نفت خام ایران حکایت دارد.

عملکرد کشور در حوزه انرژی نشان می دهد که با اتخاذ تصمیمات راهگشا و هوشمندانه در حوزه دیپلماسی فعال، تغییرات راهبردی و مدیریتی هدفمند و اتکا به ظرفیت های داخلی، می توان به نحو موثری اثرات سوء ناشی از تحریم ها را کاهش داده و حتی آن را به فرصتی برای اصلاح ساختار فروش نفت تبدیل کرد.

اکنون صادرات نفت ایران نه تنها از محدودیت های گذشته عبور کرده، بلکه در مسیر پایداری نسبت به سال های قبل قرار گرفته است. نوسانات شدید قیمت انرژی؛ باعث افزایش هزینه های حمل و نقل، تولید و به تبع آن افزایش قیمت کالاهای مصرفی و مواد غذایی در سطح جهانی شده است.

در نهایت، سناریوهای پیش رو شامل ادامه تنش‌ها با نوسانات شدید قیمت نفت، کاهش عرضه نفت ایران، بستن احتمالی تنگه هرمز و گسترش درگیری به سایر کشورهای منطقه است که هر یک می‌تواند پیامدهای گسترده‌تری برای امنیت انرژی جهانی و ثبات بازارها داشته باشد.

کشورهای تولیدکننده نفت اوپک ممکن است در این شرایط به دلیل ترس از پیامدهای سیاسی، همکاری در افزایش عرضه را محدود کنند که این امر باعث افزایش تدریجی قیمت‌ها تا سطح ۹۰ دلار یا بالاتر خواهد شد.

تأثیرات بر صنایع پتروشیمی و پایین دستی پتروشیمی از جمله صنایع پلاستیک در صورت تحقق چنین سناریویی شدیدتر از بسیاری از صنایع خواهد بود. چه اینکه هم سوخت و هم خوراک پتروشیمی‌ها، کاهش یافته و در نتیجه با افزایش قیمت مواجه می‌شوند. اگر دامنه حمله وسیع باشد باید منتظر بیکاری در یکی از کارآفرین‌ترین بخش‌های صنعت یعنی صنایع پایین دستی پتروشیمی هم بود که این خود تشدیدکننده سویه‌های دیگر از کلیت بحران است. یعنی قدرت خرید خانوار به علت بیکاری سرپرستان خانوار کاهش می‌یابد و این به معنای کاهش بیشتر مصرف و تقاضای مصرف است.

این درگیری‌ها باعث افزایش قابل توجه قیمت نفت در بازارهای جهانی شده است؛ به طوری که قیمت نفت برنت پس از این تنش‌ها بیش از ۱۳ درصد جهش کرد و نگرانی‌ها درباره اختلال در عرضه نفت از منطقه خلیج فارس را افزایش داد.

این وضعیت باعث نوسانات شدید در بازارهای مالی و افزایش هزینه‌های انرژی در سطح جهانی شده که می‌تواند رشد اقتصادی بسیاری از کشورها را تحت فشار قرار دهد. از منظر امنیت انرژی ایران، حملات اسرائیل به زیرساخت‌های حیاتی گازی و پالایشگاهی باعث کاهش موقت تولید و افزایش هزینه‌های امنیتی شده است. این موضوع می‌تواند صادرات انرژی ایران را محدود کند و در صورت ادامه یا تشدید حملات، سناریوهای وخیم‌تری مانند کاهش قابل توجه عرضه نفت ایران یا حتی بستن تنگه هرمز مطرح شود که به طور مستقیم بازار جهانی نفت را با بحران مواجه خواهد کرد.

در مقابل، واکنش‌های ایران از جمله حملات موشکی و پهپادی به تأسیسات اسرائیل، نشان‌دهنده افزایش شدت درگیری‌ها و احتمال طولانی شدن چرخه تنش‌ها است که این خود ریسک‌های امنیتی و اقتصادی را برای هر دو طرف و بازارهای جهانی افزایش می‌دهد.

این وضعیت به ویژه در اقتصادهای پیشرفته باعث افزایش نرخ تورم و دشواری در سیاست‌های پولی بانک‌های مرکزی برای کنترل تورم شده است.

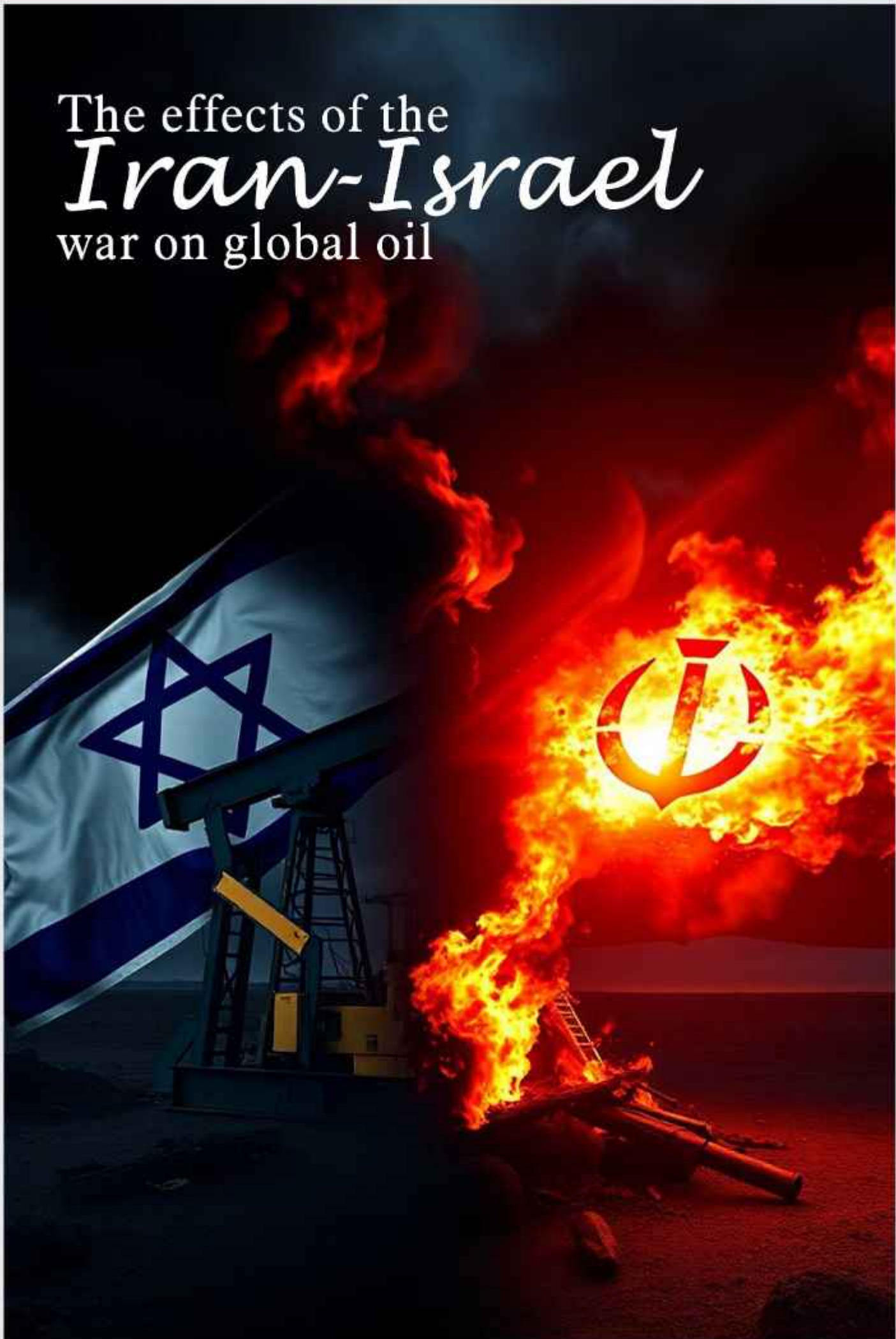
تهدید به امنیت زیرساخت‌های انرژی و عرضه پایدار: حملات اسرائیل به تأسیسات انرژی ایران، هرچند هنوز به زیرساخت‌های اصلی سوخت آسیب جدی نرسیده، اما ادامه حملات می‌تواند موجب اختلال در تولید و عرضه انرژی ایران شود که بر بازارهای جهانی تأثیرگذار خواهد بود.

افزایش هزینه‌های امنیتی: برای حفاظت از زیرساخت‌های انرژی و مسیرهای انتقال انرژی در منطقه افزایش یافته و ریسک‌های ژئوپلیتیکی بالا رفته است.

نگرانی اصلی تحلیلگران بر احتمال تأثیر این تنش‌ها بر تنگه هرمز است؛ هرگونه اختلال در عبور نفتکش‌ها از این گذرگاه استراتژیک می‌تواند عرضه نفت جهان را شدیداً مختل کرده و قیمت‌ها را به سطوح بسیار بالاتری حتی تا بیش از صد دلار در هر بشکه برساند.

حملات متقابل ایران و اسرائیل به تأسیسات انرژی، علاوه بر افزایش تنش‌های ژئوپلیتیکی در خاورمیانه، تأثیرات عمیقی بر بازار جهانی انرژی و امنیت انرژی ایران داشته است.

The effects of the
Iran-Israel
war on global oil

در نهایت، سناریوهای پیش رو شامل ادامه تنش‌ها با نوسانات شدید قیمت نفت، کاهش عرضه نفت ایران، بستن احتمالی تنگه هرمز و گسترش درگیری به سایر کشورهای منطقه است که هر یک می‌تواند پیامدهای گسترده‌تری برای امنیت انرژی جهانی و ثبات بازارها داشته باشد.

کشورهای تولیدکننده نفت اوپک ممکن است در این شرایط به دلیل ترس از پیامدهای سیاسی، همکاری در افزایش عرضه را محدود کنند که این امر باعث افزایش تدریجی قیمت‌ها تا سطح ۹۰ دلار یا بالاتر خواهد شد.

تأثیرات بر صنایع پتروشیمی و پایین دستی پتروشیمی از جمله صنایع پلاستیک در صورت تحقق چنین سناریویی شدیدتر از بسیاری از صنایع خواهد بود. چه اینکه هم سوخت و هم خوراک پتروشیمی‌ها، کاهش یافته و در نتیجه با افزایش قیمت مواجه می‌شوند. اگر دامنه حمله وسیع باشد باید منتظر بیکاری در یکی از کارآفرین‌ترین بخش‌های صنعت یعنی صنایع پایین دستی پتروشیمی هم بود که این خود تشدیدکننده سویه‌های دیگر از کلیت بحران است. یعنی قدرت خرید خانوار به علت بیکاری سرپرستان خانوار کاهش می‌یابد و این به معنای کاهش بیشتر مصرف و تقاضای مصرف است.

این درگیری‌ها باعث افزایش قابل توجه قیمت نفت در بازارهای جهانی شده است؛ به طوری که قیمت نفت برنت پس از این تنش‌ها بیش از ۱۳ درصد جهش کرد و نگرانی‌ها درباره اختلال در عرضه نفت از منطقه خلیج فارس را افزایش داد.

این وضعیت باعث نوسانات شدید در بازارهای مالی و افزایش هزینه‌های انرژی در سطح جهانی شده که می‌تواند رشد اقتصادی بسیاری از کشورها را تحت فشار قرار دهد. از منظر امنیت انرژی ایران، حملات اسرائیل به زیرساخت‌های حیاتی گازی و پالایشگاهی باعث کاهش موقت تولید و افزایش هزینه‌های امنیتی شده است. این موضوع می‌تواند صادرات انرژی ایران را محدود کند و در صورت ادامه یا تشدید حملات، سناریوهای وخیم‌تری مانند کاهش قابل توجه عرضه نفت ایران یا حتی بستن تنگه هرمز مطرح شود که به طور مستقیم بازار جهانی نفت را با بحران مواجه خواهد کرد.

در مقابل، واکنش‌های ایران از جمله حملات موشکی و پهپادی به تأسیسات اسرائیل، نشان‌دهنده افزایش شدت درگیری‌ها و احتمال طولانی شدن چرخه تنش‌ها است که این خود ریسک‌های امنیتی و اقتصادی را برای هر دو طرف و بازارهای جهانی افزایش می‌دهد.

این وضعیت به ویژه در اقتصادهای پیشرفته باعث افزایش نرخ تورم و دشواری در سیاست‌های پولی بانک‌های مرکزی برای کنترل تورم شده است.

تهدید به امنیت زیرساخت‌های انرژی و عرضه پایدار: حملات اسرائیل به تأسیسات انرژی ایران، هرچند هنوز به زیرساخت‌های اصلی سوخت آسیب جدی نرسیده، اما ادامه حملات می‌تواند موجب اختلال در تولید و عرضه انرژی ایران شود که بر بازارهای جهانی تأثیرگذار خواهد بود.

افزایش هزینه‌های امنیتی: برای حفاظت از زیرساخت‌های انرژی و مسیرهای انتقال انرژی در منطقه افزایش یافته و ریسک‌های ژئوپلیتیکی بالا رفته است.

نگرانی اصلی تحلیلگران بر احتمال تأثیر این تنش‌ها بر تنگه هرمز است؛ هرگونه اختلال در عبور نفتکش‌ها از این گذرگاه استراتژیک می‌تواند عرضه نفت جهان را شدیداً مختل کرده و قیمت‌ها را به سطوح بسیار بالاتری حتی تا بیش از صد دلار در هر بشکه برساند.

حملات متقابل ایران و اسرائیل به تأسیسات انرژی، علاوه بر افزایش تنش‌های ژئوپلیتیکی در خاورمیانه، تأثیرات عمیقی بر بازار جهانی انرژی و امنیت انرژی ایران داشته است.

سقوط قیمت نفت در پی برقراری آتش بس میان ایران و اسرائیل

سوم تیر ماه سال جاری بازار جهانی نفت شاهد سقوط چشمگیری بود که عمدتاً در واکنش به تلاش‌های ایالات متحده و قطر برای برقراری آتش بس در بحران میان ایران و اسرائیل رقم خورد. قیمت «نفت خام وست تگزاس اینترمدییت» طی دو جلسه معاملاتی نزدیک به ۱۵ درصد کاهش یافت و به حدود ۶۴ دلار در هر بشکه رسید. در حالی که نفت برنت نیز تا سطح ۶۷ دلار افت کرد. این کاهش پس از آن رخ داد که ترامپ در پیامی در شبکه‌های اجتماعی اعلام کرد که موفق به برقراری آتش بس شکننده‌ای میان تهران و تل آویو شده و همزمان خواستار تداوم جریان صادرات نفت ایران شد. اظهارات ترامپ مبنی بر اینکه چین می‌تواند به واردات نفت از ایران ادامه داده و ابراز امیدواری او نسبت به خرید نفت بیشتر از ایالات متحده، علامتی روشن به بازارها ارسال کرد.

برخلاف موضع گیری‌های پیشین دولت آمریکا که بر فشار حداکثری علیه صادرات نفت ایران تأکید داشت، این بار واشنگتن تمایل دارد مانع جریان عرضه انرژی از منطقه نشود. همین تغییر رویکرد موجب شد تا بخش عمده‌ای از ریسک ژئوپلیتیکی که در پی تشدید درگیری‌ها ایجاد شده بود، از قیمت‌ها حذف شود.

کارشناسان بر این باورند هر چند کاهش قیمت نفت ممکن است به کاهش فشار تورمی و تحقق اهداف اقتصادی دولت آمریکا کمک کند، اما در عین حال برای کشورهای صادرکننده نفت به ویژه در خاورمیانه نشانگر چالشی بزرگ است. با افت قیمت‌ها فشار بر بودجه‌های ملی افزایش می‌یابد و بار دیگر بحث‌هایی پیرامون لزوم کاهش تولید در چارچوب اوپک پلاس مطرح خواهد شد. به نظر می‌رسد بازار نفت در نیمه دوم سال، بیش از آنکه تحت تأثیر تنش‌های ژئوپلیتیکی باشد، با مازاد عرضه و نگرانی از رشد تقاضای محدود درگیر خواهد بود.

اگرچه صادرات نفت بخش مهمی از اقتصاد ایران را تشکیل می‌دهد اما در اقتصاد جهانی آن‌ها تنها حدود ۴ درصد از تولید نفت را به خود اختصاص داده‌اند. بنابراین، ترس از اختلال در تولید ۴ درصد از تولید نفت نمی‌تواند افزایش قیمت نفت در سطح جهانی موجی را موجب شود. ارزیابی دقیق تأثیر تحریم‌های آمریکا دشوار است، زیرا خریدار اصلی نفت ایران، چین است که حدود ۱.۴ میلیون بشکه در روز از ایران وارد می‌کند. حتی به گفته کارشناسان چین میزان قابل توجهی بیشتر از مقدار اعلامی از ایران نفت خریداری می‌کند و از تحریم‌های آمریکا سرپیچی کرده است. این نشان دهنده توانایی تداوم حفظ صادرات نفت ایران علی‌رغم فشار احتمالی آمریکا است.

البته ایران دارای ذخایر عظیمی است. ایران به عنوان یکی از دارندگان پیشرو ذخایر نفت و گاز جهانی شناخته می‌شود. تنها ۳ کشور، عربستان سعودی، روسیه و عراق دارای ذخایر بزرگتر نفتی از ایران هستند. ایران همچنین دومین دارنده ذخایر اثبات شده گاز طبیعی است و پس از روسیه دومین دارنده ذخایر گاز طبیعی در جهان است.

و اما توصیه‌های اجرایی:

۱. پایش روزانه تنگه هرمز و داده‌های ردیابی نفتکش‌ها؛ هر نشانه اختلال می‌تواند ظرف ۲۴ ساعت قیمت‌ها را به بالای ۹۰ دلار برساند.
۲. تنوع‌سازی پوشش بیمه‌ای؛ مذاکره با کنسرسیوم‌های آسیایی برای سقف‌گذاری نرخ بیمه زیر ۰.۴٪ تا پایان سال مفید است.
۳. ذخایر راهبردی: افزایش حداقل ۱۰٪ موجودی مخازن داخلی به عنوان ضربه‌گیر شوک قیمتی احتمالی سه‌ماهه چهارم سال.
۴. مدیریت ریسک مالی: استفاده از اختیار فروش در سطوح ۶۵-۷۰ دلار برای پوشش بودجه سال ۲۰۲۶ در برابر سقوط احتمالی قیمت نفت پس از فروکش کامل ریسک.